

❖ ZATERDAG IN DE EERSTE WEEK ❖

METTEN

Na de hexapsalm GOD IS HEER ... toon 2

TROPAAR *van de H. Theodorus t.2:*

— Hoe grote dá-den ver-riçht het ge-looſ! *
Zie, hoe de heilige Martelaar Theo-dò-ròs * zìch in de vlammen-
zee ver-héugt als waren het verkwikken-dé wá-tè-rèn; * want
terwijl hij door het vuùr werd ver-brànd, * dróeg hij zich óp als
één kòs-tè-lijk broòd * aan de heilige Drie-eèn-hèid. * Om-wìlle
van zijn ge-bè-dén, Chris-tùs Gòd, * rèd 'ón-zè' zìè-'lèn. —

Eer ... *herhalen*; Nu en ... *theotokion t.2:*

t.2 — Onbegrijpelijk en hoogheerlijk zijn alle mýsteriën * die aan u vol-
trokken zijn, o Moeder Gods. * Verzegeld in reinheid en vast in dé
maagdèlijkheid * zijt gij in waarheid Moeder geworden * én hebt gij
de ware God gebaard. ** Smeek tot Hem dat onze zielen worden
gered.

PSALM-LEZINGEN

*Na de eerste lezing zingen we de kathisma-zangen van de martelaren
volgens de toon van de week (zie appendix).*

Na de tweede psalmlezing zingen we, voor de h. Theodorus:

t.3 — Brān-dend van ge-looſ * hébt gij door uw orthodòxie *
de dwaling van de slechte leer gedooſd *
én de godloosheid der afgoderij ver-niè-'tìgd. * Gij werd zelf
een goddelijk brānd-òf-fèr * én als met dauw hebt gij de einden
der wereld door uw wòn-deren ver-kwìkt. * Smeek tot Christus
God, roemrijke Mār-tē-laàr * óm ons te schenken de grò-tè'
bārm-hār-tìg-hèid. —

Eer...

t.3 – De Heer Die u gesterkt heeft in uw mār-telende st̄rijd * hēeft u aan heel de wereld ge-schōn- kèn * als een Godsgeschenk tot ver-lōs-sing * om onze geestelijke ziekten te ge-nē- zèn * en de hartstochten van ons lichaam af te wēn-dēn. * Sméek tot Christus God, Martelaar Theo-dō- rōs, om ons te schenken de grō-tē barm-hārtig-hēid. –

Nu en ... *theotokion*:

t.3 – De onom-vāt-bare Gōd * hébt gij in uw schoot omvat, onge-rēp-tē Maagd: * Hēm Die voor alle eeuwen onveranderd uit de Vader is op-gē-straald, * hét Woord dat Per-sōōn is , * de Wezens-ē-nē Zoōn. * Sméek tot Hem met de Profeten en de Mārte-lā-rēn, * mēt de Gewijden, de Asketen en de rechtvaardigē om ons vergeving der zōn-dēn té schēn-kèn. –

Hierna lezing van de marteldood van de H. Theodorus.

(In de refter wordt de lofrede op de heilige door Gregorius van Nyssa gelezen.)

Psalm 50

DE CANONS

we lezen de canon van de patroon van het klooster, samen met de irmen 6 trop; en de volgende twee canons van de h. Theodorus (8 trop.) door Johannes, metropoliet van Euchaiten.

1e ODE

EERSTE CANON VAN DE H. THEODORUS - TOON 4

irmos: Mijn mond ...

Alheilige Moeder Gods, red ons.

Hij Die allen te boven gaat, heeft u die Hem onzegbaar gebaard hebt, boven al Zijn uitverkorenen geplaatst. Daarom willen wij heden, nu we Zijn bekroonde Martelaar bezingen, voor u ons lied aanheffen, Albezongene.

Heilige grootmartelaar Theodorus, bid voor ons

Theodoros, de grote onder de Martelaren, de schitterende Strijder, de vermaarde en alomberoemde, door zijn wonderen gekend tot aan de einden der aarde, wil ik in hymnen bezingen.

Een dag van vreugde is aangebroken in deze tijd van rouw, een voorspel van het grote Feest is van verre opgestraald door de genade van Gods Martelaar.

Als reinigingsoffer is de Kerk besprenkeld met het bloed van Theodoros. Hij was het God-welgevallig offer dat ter dood werd gebracht na heerlijk gestreden te hebben voor de goddelijke heerlijkheid.

(Theotokion) Al is de tijd nog niet aangebroken voor vreugde, toch is het goed dit feest te vieren; want de Koningin die het heelal met schoonheid tooit, neemt deel aan de gedachtenis van hem die voor haar gestreden heeft door het vergieten van zijn bloed.

TWEDE CANON VAN DE H. THEODORUS - TOON 2 c/q 6

irmos: Over de bodem der Rode Zee...

Gij zijt wonderbaar in Uw Heiligen, Gij Die werkelijk God zijt: maak in mij Uw genade wonderbaar, Christus, en schenk mij woorden om de wonderen te bezingen van Uw Martelaar.

Gij waart standvastig in de strijd en moedig in het lijden, zegedragers van Christus: Theodoros, kom ons snel te hulp.

Op euvele wijze verdreef de tyrān het vrome geloof der Vaderen uit zijn ziel, en in goddeloos overleg wilde hij nog slechts handelen als verwerpelijke vijand van God.

(Theotokion) De profetieën der aloude Godsverkondigers hebben in u duidelijk hun vervulling gevonden, Moeder en Maagd; want gij hebt op bovennatuurlijke en ontzagwekkende wijze de ware en waarachtige God gebaad.

KATAVASIA

↳ Mijn mond wil ik openen, * en vervuld van de Heilige Geest, *
 breng ik een hulde aan de koninklijke Moeder; * stralend wil ik feest
 vieren, ** en verheugd haar wonderen bezingen.

3E ODE - EERSTE CANON VAN DE H. THEODORUS

irmos t.4: Wij zingen uw lof ...

Het Christus-volk dat zo verlangt om de Dag van uw Zoon te zien, o Vrouwe, viert als voorafbeelding daarvan een voorfeest gewijd aan u en uw beroemde Zege­drager.

Het goede overwint op allerlei wijzen, en zo heeft de grootste onder Gods Strijders de bedroefdheid van deze tijd in blijdschap veranderd, en de zware inspanning van het heilige vasten heeft hij tot rust gebracht.

Geschenken zijn u eigen en komen u toe, o Martelaar, en vooral van hen die u eigen zijn: immers wij die gij hierin laat delen, brengen u vol vreugde als geschenken onze lofzangen.

In bovennatuurlijke dapperheid hebt gij, als in het voorbijgaan, het verderfbrengende monster verslagen, dat de brandende haat van de vijand over de wereld bracht.

De nieuwe afvallige handelde in even grote woede als de oude afvallige, de duivel. Hij vermengde de levensmiddelen op de markt met offerbloed als met vergif. Maar de ellendige werd in zijn verwachting bedrogen, overwonnen door de wijsheid van de Martelaar.

(Theotokion) Heel de aarde werd vervuld met de kennis van de Heer, o Maagd, toen Hij uit u in de wereld verscheen. Maar ook de Martelaren hebben grote genade geschonken door van die waarheid te getuigen door hun leven.

TWEDE CANON VAN DE H. THEODORUS

irmos t.2 c.q. 6 : Niemand is heilig...

Hij die eens listig in Eva's oren fluisterde en daardoor Adam valselijk heeft verleid, heeft ook nu het gif der slechtheid uitgestort om heel het volk te verleiden.

Hij gaf keizer Juliaan het bedriegelijke plan in en voedde zijn razernij tegen de gelukkigen. De wetteloze zocht een gelegenheid om de valse opzet ten uitvoer te brengen.

Nu was het begin aangebroken van de heilige Vastendagen, waarop iedere Christen zich door grote zelfbeheersing reinigt en zich van alles onthoudt.

(Theotokion) Sterke hoop, schutse en bescherming der wereld, alheilige Maagd, veracht niet het smeken van uw dienaren die u steeds vol liefde zaligprijzen.

KATAVASIA

Moeder Gods, levende, onuitputtelijke bron, * versterk uw zangers, die een geestelijk koor gevormd hebben, * en verleen hun erekronen, ** in uw godgeschonken heerlijkheid. _

KATHISMA-ZANG

t.8 – Gij hebt de goddelijk-ké wā-pèn-rusting aan-gè-daàn, * dé dwaling der afgoden neer-gè-haald * én de En-gelen in ver-bā-zing ge-bracht, * diē roemen over uw heer-lij-kè strijd; * uw geest was in goddelijke lief-dé ont-vlāmd, * zó-dat gij vol moed de vuur-dood gé-ring hebt ge-acht. * Zó-als uw naam luidt, schenkt gij aan hen die u smé-` kèn * god-delijke gaven van ge-ne-` zín-gèn. * Zé-gedrager Thè-` ó-dò-` ròs, * bid tot Christus God om vergeving van zonden te schén-ken aan hèn ** die met lief-de uw heilige ge-dách-tenis vie-` rèn. –

Eer . . . t.8 – Ongevoelig voor dé vlei-taal van Maximini-aan, de tỳ-ràn, * maar aan-gevuurd door Chrís-tus' woord * hébt gij de afgods-tēm-pel tót as ver-brānd. * Hèld-haftig hebt gij de tegenstander over-wón-` nèn: * zó-als de psalm zegt zijt gij door het vuur als door wā-tér gè-gaàn, * én als be-lò-` ning voer uw strijd * doet gij genezingen óp-wellen voer hèn * diē ze aan u vra-gen in gè-loof. * Zé-gedrager Thè-` ó-dò-` ròs, * bid tot Christus God om vergeving van zonden te schén-ken aan hèn ** die met lief-de uw heilige ge-dách-tenis vie-` rèn. –

Nu en ... *theotokion*:

Nu en altijd . . . t.8 – Onbevlak-té Brúid vàn de Schép-è pèr, * zón-der huwelijk Moeder van de Ver-lòs-` sèr, * heí-lig Vat van de Àl-`lèr-hoòg-` stè, * àlom-bezongen Maagd Ma-ri-` à, * snèl mij tè hùlp, * dié een schandelijke woning ben van àl-`lèr-lèi zòn-` dèn, * éen speelbal der de-mó-` nèn, * òm mij van hun boosheid te ver-lòs-` sèn * én mij om te vormen tot een strà-`lèn-dé woòn-plaàts der deùgd. * On-`geschonden lichte-draag-stèr, * vèr-drijf de wolk der harts-tóch-` tèn * én maak mij de hemelse luis-` tèr waàr-` dig ** in de wá-re gláns van uw à-vònd-loos licht. –

4E ODE - EERSTE CANON VAN DE H. THEODORUS

irmos t.4: Hij Die in heerlijkheid zetelt ...

Hoe onverwacht en wonderbaar is deze vermenging en verbinding! De God-Mens werd geboren en maakte daardoor maagdelijkheid en moederschap tot éen geheel. Zo heeft Hij ook aan de droefheid van deze dagen de blijdschap toegevoegd door Zijn getrouwe Strijder te eren.

Zie hoe Christus' Soldaat Christus beminde; want met vurige ijver vernietigde hij Diens vijanden met vuur, maar ook zichzelf heeft hij als een volmaakt en welgevallig offer aan Hem opgedragen.

Als Overwinnaar in de strijd is de Heldhaftige gestorven, terwijl hij de toeschouwers in verbazing bracht door de vrijmoedigheid van zijn woorden en zijn verachting voor vleierij, waardoor hij voor heel de schepping tot een nieuw en wonderbaar schouwspel geworden was.

Geen been werd gebroken van mijn lijdende God en Meester, zelfs niet na Zijn sterven; en toen het vuur en het rad Christus' soldaat Theodorus ontvingen, schroomden zij de stervende aan te tasten.

(Theotokion) De dienaren die gestorven zijn met de Meester van het leven, zijn ook met Hem opgestaan en nu leven zij eeuwig bij Hem. En samen met de Zoon verheerlijken zij Zijn Moeder, en zij zegenen de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.

TWEDE CANON VAN DE H. THEODORUS

irmos t.2 c.q. 6 : Christus is mijn kracht..

De goddeloze zint op een plan dat werkelijk afschuwelijk is: want de ellendige had het voornemen Christus' volk te verontreinigen door ontheiligde spijzen.

Hij bracht het gewetenloze voornemen ten uitvoer en liet de aanvoer van reine levensmiddelen verhinderen om alleen waren aan te bieden die hij bezoedeld had met van de offers afkomstig bloed.

De misdaad werd ruchtbaar en bekend onder alle Christenen en daarom kwamen zij bijeen in het heilig Godshuis des Heren.

(Theotokion)

Wij, gelovigen, stellen voor U als onze voorspraak haar die U gebaard heeft, Die voor eeuwigheid zijt voortgebracht uit de Vader: neig Uw oor tot haar gebeden en wees welgezind voor Uw dienaren.

KATAVASIA

≡ Hij Die in heerlijkheid zetelt, * op de troon van de godheid, *
Jezus de hoogste God, * is gekomen op een lichte wolk, * en met Zijn
ongerepte hand, * heeft Hij hen gered die roepen: ** Ere zij Uw
kracht, o Christus. \

5E ODE - EERSTE CANON VAN DE H. THEODORUS

irmos t.4: Het heeal stond vol verwondering ...

Heden openen zich de voorportalen der genade en deze rustdag is reeds nu een voorafbeelding van de dag der Opstanding. Zo huldigt deze dag door zijn luister de stralende Meesteres en de roemrijke Martelaar.

Het Godsgeschenk Theodorus wordt door God geschonken aan hen die verlangen naar de wederkomst van de beminde geopenbaarde Christus, Die Theodorus maakte tot verrichter van ongehoorde werken en goddelijke krachten.

Uw pijlen en bogen, o vijand, vermochten niets tegen de Martelaar, die zelfs nadat hij gestorven is als een levende waakt en zich tegen uw misdaden verzet door alle Orthodoxen te redden.

(*Theotokion*) Ongehoord was het wonder van de Moeder Gods. Maar doordat de helden van het geloof ervoor getuigden met hun bloed, is dit feit voor ons onbetwifelbaar en overtuigend bevestigd, en wordt blijvend bewonderd en trouw vereerd.

TWEDE CANON VAN DE H. THEODORUS

irmos t.2 c.q. 6 : Verlicht, o Algoede...

De bisschop ontstelde ten zeerste toen hij het plan van de goddeloze vernam: hij hield een nachtgelijke Vigilie en smeekte God om niet geheel en al het volk, de hem toevertrouwde kudde, te verstoten .

Doch Hij Die werkelijk de snelle Helper is van hen die Hem in waarheid en vurig gebed aanroepen, veronachtzaamde hen niet, maar bewerkte een spoedige oplossing van de zaak.

Vanuit den hoge zendt Hij als snelle hulp de zegedragende Theodoros naar de aarde, en deze verschijnt aan de Bisschop om hem uit te leggen hoe zij kunnen ontkomen aan het heilloze plan.

(*Theotokion*) Want niemand die tot u zijn toevlucht neemt, hebt gij ooit te schande gemaakt, reine Maagd en Moeder Gods: als hij om genade smeekt, dan schenkt gij wat nuttig voor hem is, nog sneller dan zijn verzoek.

KATAVASIA

≡ Het heelal stond vol verwondering, * om uw goddelijke heerlijk-
heid, * want gij, die in het huwelijk Maagd geblevenen zijt, * draagt in
uw schoot God, Die alles te boven gat, * en hebt gebaard de tijdelo-
ze Zoon, * Die allen redding schenkt ** die u bezin-gen. ≡

6E ODE - EERSTE CANON VAN DE H. THEODORUS

irmos t.4: Uw heilige, vererenswaardige ...

Uw vrienden, de zonen van Uw bruiloftszaal, Verlosser, kunnen nu niet vasten: want Gij, de Bruidegom, zijt aanwezig, en zij ontvangen en bedienen U, tezamen met Uw Moeder en met Theodoros, Uw Vriend.

De slechtbegaamde Juliaan werd afvallig van God en hem ontviel daardoor zijn verstand. In zijn dwaasheid verzette hij zich tegen het geloof, maar tegenover zich vond hij toen Theodoros, de hoogberoemde.

De dappere Theodoros had wijsheid gewonnen door zijn lijden en was vurig geworden door zijn optreden. Hij was zo goed geoefend in het bestrijden en overwinnen van tyrannen, dat hij zelfs na zijn dood niet ophield met zijn goede werken.

(Theotokion) Heden zijn wij bevrijd, Meesteres, van het zielverdervend gevaar door het wonder van uw Zege­drager, in opdracht van de goddelijke voorzienigheid. Daarom zeggen wij u beiden onze dank.

TWEDE CANON VAN DE H. THEODORUS

irmos t.2 c.q. 6 : Bij het zien van de geweldige golven..

Ontsteld door uw verbazingwekkende verschijning riep de Bisschop tot u: Wie zijt gij, heer, die tot mij spreekt? Doe mij weten en leer mij hoe wij tijdige hulp kunnen vinden.

Theodoros sprak: Ik ben werkelijk de Zege­drager. Let op: kook graan en verdeel het onder het volk; daardoor zult gij gered worden van de afgodische spijzen van de misdadiger.

Zo groot als uw wonder, zo vererenswaardig is uw hulp, Theodoros! Daarom vatten wij allen moed, wij nemen tot u onze toevlucht en bidden: Red hen die u toebeho­ren.

(Theotokion) Gij waart de woonplaats van het Licht, het reine Vat voor het Woord, door het welbehagen van de Vader en de overschaduwing door de Heilige Geest; leid ook mij daarom tot het Licht.

KATAVASIA

Wij die dit goddelijk en eerbiedwaardige feest * van de Moeder Gods vieren, * komt, klapt in de handen, van God vervulden, ** en verheerlijkt God Die uit haar geboren is. ♪

KONDAAK

t.8 – Na-dát gij het ge-lóof in Ch̄ris-t̄us * als éen schild in uw hart had óp-gè-nò-mèn, * hebt gij de vij-án-dige krachten ver-tre-den, Hèld-hàf-ti-gè. * Nu zijt gij vóor éeu-wig be-króond mèt de h̄e-melse kràn̄s, ** als dé On-ò-vér-wiñ-nelij-kè. –

IKOS

t.8 – Gij Dié zé-tèlt op een tróon vàn l̄icht, * Ú prij-zen wij in dānk-baar gè-loòf, * wānt als een Godsgave hebt Gij ons Theo-dò-ròs gē-schòn-kèn, * dé h̄eld in' dè str̄ijd, * reeds óp aar-de zalig te prij-zèn * als ware voòr-vechter vàn dé Waar-hèid: * zijñ gedachten waren geheel van Chrīs-tus vèr-vuld, * zodat hij mäch-tig over de bedrieger heeft ge-tri-òm-feèrd ** als dé on-over-wiñ-nè-lij-kè. –

SYNAXARION *van het mineon en vervolgens:*

Op de zaterdag van de eerste week van de Vasten vieren we het gedenkwaardige wonder van de Kolywa van de heilige, roemrijke Grootmartelaar Theodoros «Tiron»

Met de spijs van de Kolywa hebt gij heel de stad K'pel gevoed, en daardoor het verontreinigde voedsel overbodig gemaakt.

De roemrijke heilige Martelaar Theodoros leefde omstreeks 300. Hij was afkomstig uit Kappadocië. Hij wordt «Tiron» genoemd, omdat hij behoorde bij het keurleger der «Tironen».

Eens was hij geplaatst bij de stad der Euchaïten. Daar was een groot bos, waar een levensgevaarlijk monster zich schuil hield. Hij ging erop af en wist het dier te doden. Hierna besloot hij ook het onzichtbare monster, de duivel, te overwinnen door zijn leven in te zetten voor Christus. Hij weigerde aan afgoden te offeren en beleedt Christen te zijn. Ook spoorde hij vele anderen aan zijn voorbeeld te volgen. Als teken van zijn ongeloof in de goden en van hun onmacht, stak hij een heiligdom in brand van de godin Rea. Hierna werd hij gevangen genomen. In de gevangenis verscheen Christus hem en sprak hem moed in. Hij werd veroordeeld om verbrand te worden. Biddend en God lovend ging hij vrijwillig de vuurgloed in, maar de vlammen verbrandden zijn lichaam niet en ongedeerd gaf hij de geest. Een vrouw uit Euchaïte kocht zijn lichaam en bracht het over naar haar vaderstad, waar de Heilige als Martelaar gevierd werd en veel wonderen verrichtte.

Er was daar een weduwe met een enige zoon; zij had grote verering voor de H. Theodoros. Tot haar grote droefheid werd haar zoon door de Turken geroofd. Zij bad onophoudelijk tot de Heilige, en vooral op de jaarlijkse feestdag, waarop zij onder veel tranen klaagde: «Hoe kan ik nu feest vieren, nu mijn zoon geroofd is!» De Heilige ontfermde zich over haar en bracht onzichtbaar op een wit paard het kind bij haar terug.

Het meest bekende wonder is echter dat der Kolywa, dat heden herdacht wordt: Onder Juliaan de Afvallige werden de Christenen op velerlei wijzen vervolgd. Een keer aan het begin van de Grote Vasten liet hij alle levensmiddelen van de markt wegnemen, en vervangen door spijzen die met offerbloed bezoedeld waren. Hij meende zo de Christenen te dwingen zich te verontreinigen, ofwel van honger te sterven. God liet de christenen niet in de steek, maar zond onmiddellijk de H. Theodoros te hulp. Deze verscheen aan de Bisschop en onthulde hem het plan van Juliaan de Afvallige. Hij spoorde hem aan alle Christenen te verzamelen en hen ervan te weerhouden de onreine spijzen te kopen. De Bisschop vroeg hoe dat moest, omdat vooral de armen gebrek zouden lijden. De Heilige antwoordde hem dat hij kolywa moest bereiden, nl. gekookt graan, zoals men dat in de streek der Euchaïten wel gewend was. Dit gebeurde, en zo verontreinigden de Christenen zich niet. Ze vierden vol vreugde feest, en tot op heden toe wordt deze spijziging met «Kolywa» herdacht.

Door zijn gebeden, o God, ontferm u over ons en red ons. Amen

7E ODE - EERSTE CANON VAN DE H. THEODORUS

irmos t.4: De van God vervulden dienden...

Gij hebt gezegd dat de Wet niet geldt voor de rechtvaardigen, rechtvaardige Rechter: daarom wordt de gestrengheid der vastenwet opgeheven door de luisterrijke viering der gedachtenis van Uw Moeder en Uw bewonderenswaardige Dienaar.

Groot en vreugdig is het huidige feest dat ons geschonken is door de stralendste onder de Martelaren, toen hij met een enkel wonder het Christenvolk onbezoedeld wist te bewaren van de afgodische spijzen.

Laat ons hem die de wapens opnam tegen de schrikwekkende draak, en die ook de ziel-bedervende en hun lichaam mishandelende helse draak wist te verslaan, bekronen met overwinningsliederen en zegekrans.

(Theotokion) Onze Stamvader, hoewel hij gewaarschuwd was, liet toch niet af van de zielverdervende spijs; maar nu Gij Uw gelovig volk door uw Martelaar hebt ingelicht, onthoudt het zich van het bezoedelde voedsel. Daarom brengt het u met uw Martelaar, o Maagd, dank voor zijn redding.

TWEEDE CANON VAN DE H. THEODORUS

irmos t.2 c.q. 6 : De engel maakte de vuuroven....

Gij hebt u getoond als een wolk van dauw tegenover de moedeloosheid en het vuur, gij redt uit de vuuroven van de tyran de gelovigen die roepen: Gezegend zijt Gij, God onzer Vaderen.

Sta beschaamd, wetteloze koning, en moge u de mond worden gestopt die zulk een goddeloos plan tegen ons bevolen heeft; want de Koning der koningen, de Heer van het heelal, heeft uw kracht gebroken.

Dwaze Juliaan, uw hart is geheel van boosheid vervuld; maar onze wijze God bereidt het tegengif om het verderfbrengende plan te verijdelen dat gericht was tegen ons, die tot Hem roepen: Gezegend zijt Gij, o God.

(Theotokion) Uw ontvangen en uw baren gaat ons begrip en ons voorstellingsvermogen te boven, Alonbevleete; want gij hebt in het vlees God gebaard, Die allen uit het bederf bevrijdt. Daarom verheffen wij u, gezegende Moeder Gods.

KATAVASIA

De van God v^{er}v^ul^den aanb^aden niet de s^{ch}eppⁱng in plaats van de
 Schep - per, * maar verachten d^apper de dreiging van de v^uu^ro^ven,
 * zij z^ong^en vol v^reug^de: ** Gezegend zijt Gij, Heer, God van onze
 v^ad^eren.

8E ODE - EERSTE CANON VAN DE H. THEODORUS

irmos t.4: Verlosser van het heelal, Almachtige ...

Zij die door haar baren de hemel en de aarde met vreugde heeft vervuld, schenkt ook blijdschap aan deze strenge tijd der Vasten door het feest van de roemrijke kransdragende Theodoros.

Gij mensen, laat ons heden Sabbat vieren en uitrusten van de moeiten der afgelopen dagen, omwille van Hem Die deze dag aan de rust gewijd heeft, en om het feest van de Martelaar.

Want dit is werkelijk een bijzondere Sabbat, vervuld van genade door de Martelaar, en van goddelijke kracht als oproep tot de grote verlossing.

Door de reine spijzen van God, onze Koning, verhinderde de reine Martelaar het gebruik van de bezoedelde spijzen van de wetteloze koning; en door dit wonderdadig ingrijpen heiligde hij deze geheiligde zevende dag.

(Theotokion) De bereidwillige dood der Martelaren bevestigt uw mysterie, o Maagd, want doordat zij zo vast geloofden in de God Die uit u geboren is om vrijwillig het Lijden te ondergaan, hebben ook de dapperen zichzelf geofferd.

TWEDE CANON VAN DE H. THEODORUS

irmos t.2 c.q. 6 : Temidden der vlamengloed...

Zoals gij door Gods kracht uit de vuurgloed zijt bevrijd, Martelaar Theodoros, zo heeft Hij, door uw bijstand, ook ons gered van het arglistige plan van de wetteloze koning.

De avond bracht gewezen voor uw dienaren om de sluwe valstrik van de vijand, maar in de morgen straalde vreugde op door uw warme hulp, heldhaftige Martelaar.

Wij die gevallen zijn, hebben u gevonden als bevrijder uit de gevaren, die ons verlost uit de valstrik van de vijand, gij Bloedgetuige van Christus. U prijzen wij in alle eeuwen, zegedragende Theodoros.

(Theotokion) Het menselijk verstand, Alreine, is niet in staat het mysterie van uw baren uit te drukken. Daarom eren wij u vroom in geloof als de Moeder Gods, en wij prijzen u in alle eeuwen.

Loven, zegenen ... **KATAVASIA**

└ De vrome jongelingen in de vuuroven, * zijn in voorafbeelding
gered door het Kind van de Moeder Gods, * maar nu wekt Hij in wer-
kelijkheid, * geheel de wereld op om u te bezingen: * Looft de Heer
al Zijn werken ** en verheft Hem in alle eeuwen.

9E ODE - EERSTE CANON VAN DE H. THEODORUS

irmos t.4: Ongeschonden hebt gij de Heer gebaard ...

Van alle kanten stromen de menigten samen naar de tent der getuigenis, en wij verheffen de daarin verblijvende genade van hem die de stralende is onder de Martelaren, die wij verheffen tezamen met de Meesteres van het heelaal.

Wees moedig, Kerk van Christus, en behaal de overwinning over hen die u vergeefs bestrijden. Want de Vrienden van Christus, hetzij aanwezig of afwezig, dragen zorg voor u, zoals ook nu geschied is door de dappere Held voor wie gij het dankfeest viert.

Hij die gestorven scheen, toonde door zijn daden dat hij leeft, ook na zijn dood; en dat hij het geloof beschermt met dezelfde ijver. En wij die door hem rijk geworden zijn, verheffen hem als onze weldoener.

(theotokion) Met u, o Maagd, verzegeld boek Gods, wil ik mijn hymne besluiten, als met een goddelijk zegel. En wanneer ik de u gewijde gezangen samenvoeg en u opdraag, verheerlijk ik tegelijkertijd uw Martelaar.

TWEDE CANON VAN DE H. THEODORUS

irmos t.2 c.q. 6 : Het is onmogelijk dat mensen God zien...

Gij hebt u een goede voorvechter getoond, roemrijke Theodoros, voor ons die uw bezingenswaardige gedachtenis vieren. Wij eren de heldhaftige daden van uw lijdensstrijd en de aan ons verleende goddelijke hulp.

Het wonder dat gij voor ons voltrokken hebt, gezegende Theodoros, wordt bezongen in een vloed van zangen over heel de wereld. Daarom komen wij jaarlijks bijeen om Christus te verheerlijken Die u verheerlijkt heeft.

Gij ziet de liefde van ons die u prijzen, Martelaar van Christus; schenk ons daarvoor nieuwe genade. Gij aanschouwt ons geloof, hoewel wij gevallen zijn, roemrijke Theodoros; wees zonder ophouden onze vurige voorspraak, getuige en middelaar bij God.

(Theotokion) U, Maagd, bezingen wij onophoudelijk als onze hulp, beschutting, spoedige bijstand en nooit-falende beschermster; behoed ons die tot u smeken, tegen alle kwaad; en verlos ons van de listen van de boze.

KATAVASIA

Alle aardgeborenen, * dans in de geest fakkels dra-gend. * Viert feest, onstoffelijke geesten, * vereert het heilige feest van de Moeder van God, * en roept uit: * Verheug u, o alzalige, ** reine Moeder Gods en altijd Maagd. -

EXAPOSTILARIA

t.3a - Krans-dra-gen-de Hei-li-ge, * gij staat nu met de Engelen voor Chris-tus' troon, * en zijt ver-vuld met het he-melse licht. * Bid onop-hou-de-lijk, Zege-dra-gen-de, * om vre-de voor de we-reld, * en om ver-los-sing voor ons, * die uw licht-stralende gedachtenis vie-ren, ** ge-zegende, roemrij-ke The-ò-dò-ròs. -

theotokion

t.3a - Toen de Heer de we-reld die ver-lo-ren was, * weèr wilde terugroepen uit het ver-derf, * heeft Hij in úw schoot Zijn in-trek ge-no-mèn. * Wij allen die de Ver-los-sing heb-ben ge-von-dèn, * roepen u, Ge-zé-gèn-de onder de vrou-wèn, * het roemvolle «Ver-heug u» van de En-gel toe: ** wánt gij hebt de Vreugde gebaard voor heél de we-reld. -

LOFPSALMEN

we laten vier verzen over en zingen de volgende stichieren:

t.1 - Laat ons, gelovigen, in deze bij-één-kómst * de dapperste held van de hemelse le-ger-schaar * met mystieke hymnen prij-zèn * als standvastige krijgs-man van ons ge-loof, * en tot hem zég-gèn: * bewonderenswaardige Martelaar van Je-sus, * bid voor hen die u è-ren. -

t.1 – Volgens de naam waarmee gij gē-nóemd zijt, * wordt gij aan de bedroefden tot verheuging ge-schōn-kēn, * driē-werf zalige Theo-dō-rōs: * wánt ieder die op-rēcht ūw kerk bē-zoekt, * ónt-vangt met blijdschap het antwoord op zijn gē-bē-dēn ** én eert Christus om uw wōn-dē-rēn. ≡

t.1 – De rijkdom en de luister dēr vrōom-hēid * hebt gij als een schat voor uzelf bij-ēen-gē-brācht * dóor uw moēi-tevolle strījd. * Héel uw krācht hebt gij als een wel-gé-val-lig ge-schēnk * áan God gē-ōf-fērd, * toen gij in uw lij-dēns-strījd ** ūw God-geschonken roeping ver-vuld` hēbt. ≡

t.1 – Laat ons allen gē-niē-tēn * van het stralende feest van de goddelijke Mār-tē-laār, * én laten wij ons gelovig verheugen, feestbe-mīn-nen-dēn, * bij de viē-ring van zijń mār-tēl-doōd, * tēr-wijl wij Jesus met hymnen bē-zīn-gēn, ** Diē zijn gedachtenis ver-heēr-lijkt heēft. ≡

Eer ... *toon 6:*

– Genadegaven van hēi-līg-hēid * én rijkdom van goddelijk lē-`vēn * hēbt gij aan de wereld doen zien, Theo-dō-`rōs; * wánt Christus heeft uw gedachtenis, o Wijze, ver-heēr-lijkt, * tēr-wijl wij ge-lō-`vi-gēn * éens-gezind met vrēug-dē ** ūw lij-dēns-strījd bē-`zīn-`gēn. –

Nu en ... *theotokion, toon 6:*

– Moeder Gods, gij zijt de ware wijñ-stōk, * diē de Vrucht van het Leven hebt vōort-gē-brācht: * wij sme-ken u, o Vrōu-`wē, * bíd met uw Zege drager en alle Hēi-lī-gēn ** dat onze zielen bārm-hār-tig-heid ver-wēr-`vēn. –

Gelezen doxologie

APOSTICHEN *idiomela, toon 4*

t.4 ˘ De legerscharen der Mártela -ren * réi-dansen met vreugde in uw hei-lig-dòm, zegedrag^er Theodo -rus, * en dé scháren der En-ge-lèn * bren-gen de kamp-prijs voor uw stand-vàs-tig-héid.*
 Chris-tus de Bekroner is Zèlf aanwê-zig * én met Zijn -réch-ter-hànd * schenkt Hij de rijkmakende gà-vèn * aan ons dié zin-gen. * Naar Hem hebt gij ver-làngd * en Hèm hébt gij ge-zócht, * en nu gij Hem ge-vón-dèn hébt, * móógt gij spreken tot Hem naar Wie uw verlangen úit-gìng. * Sméek tot Hem onze zielen te red-den en tè ver-lich-tèn. ˘

De rechtvaardige zal zich verheugen in de Heer.

t.4 ˘ De rei-ne onbevlek-te Vàs-ten * is nu bij ons ge-ko-mèn * en brengt ons eén féest vàn Mártelaars-wón-de-rèn, * want door vas-ten en zelf-be-hèer-sìng * rei-nigen wij ons van gèestélijke be-vlék-kìng èn vuil, * én de wondertekenen en de strijd vàn de Már-te-la-ren * maakt ons stand-vas-tig in de strijd tegen de hàrts-tóch-tèn. * Nu wij ver-licht zijn door de genàdé der ont-hóu-dìng * én door de won-der-werken van de Martelaar The-o-dó-rus, * staan wij vast in het geloof in Chris-tus. * En wij vragen Hem om de ver-los-sing van on-zè zie-lèn. ˘

De rechtvaardige zal bloeien als een palmboom: als de ceder van de Libanon zal hij uitgroeien.

t.4 ≧ Als Mar-te-laar hebt gij vrijmoedigheid bij God, The-o-dō- rus, * en zo hebt gij de val-strik van de Afvallige tegen het geloof in Christus ver-ij- deld. * Gij zijt één voor-vech-tèr geweest voor het vro- me vòlk, * en door uw won-der-ba-re lei- ding * hebt gij hen van de bezòedél-de spij-zen bè-vrijd. * Wij e-ren u als de verwoester der af-go-dèn, * als de red-der en bewaker van Chris-tus' kud- dé, * en als onze bereid-wil-lí-ge Be-scher-mer. * Daár-om bid-den wij u in on-ze zan- gen ** dát wij verlichting ver-krij-gen voor on-zè zie-lèn. *

Eer . . .

t.8 † Vroom bé-wá-pènd met hél-dèn-moèd, * Zé-gedrager van Chris-tus, * én met de rē-de-lij-kē e-rē-diēnst, * hébt gij op mystieke wij- zē * dóór Zijn gōd-de-lij-kē krācht * dé godloosheid der idolen en de hardheid der ty-rān-nèn als zwāk gē-toond, * tōen gij de kwellingen van het aardse vuur ge-mīn- acht hébt. * Gij die in daad en naam door God ge-schōn-kèn zijt, * ver-los door uw gebed uit àl-lè bé-naù-wè-nis ** óns die úw ge-dāch-tenis vie-rèn. †

Nu en altijd . . .

t.8 † Aan-vāard, Mees-tè-rès, * dé sméekbeden van uw diē- nà-rèn, ** èn ver-lós ons uit alle nód en ver-drūk-king. †

TROPAAR *toon 2*

† Hoe grote dá-den ver-riçht hèt ge-loòf! * Zie, hoe de heilige Martelaar Theo-dō-ròs * zích in de vlammen-zee ver-héugt als waren het verkwikken-dé wā-tè-rèn; * want terwijl hij door het vuur werd ver-brānd, * dróeg hij zich óp als één kós-tè-lijk broòd * aan de heilige Drie-eèn-hèid. * Om-wille van zijn ge-bē-dén, Chris-tus God, ** rēd ' on-zè ' zie- lèn. †

en de rest van de dienst, en het eerste uur.

IN DE GODDELIJKE LITURGIE

Typika, zaligsprekingen met troparen uit de derde en zesde ode

PROKIMEN TOON 7

PS. 63

De rechtvaardige zal zich ver- blij- den in de Heer, *

en op Hem ver- trou- wen.

God, verhoor mijn gebed als ik mij tot U richt; maak mijn ziel vrij van vrees voor de vijand.

APOSTELLEZING

PERICOOP 303A

HEBR. 1 : 1-12

Lezing uit de Brief van de Heilige Apostel Paulus aan de Hebreëen,

Nadat God vroeger vele malen en op vele wijzen tot de vaders gesproken had door de profeten, heeft Hij in deze laatste dagen tot ons gesproken door de Zoon, Die Hij erfgenaam gemaakt heeft van alles, door Wie Hij ook de wereld gemaakt heeft. Hij, Die de uitstraling van Gods heerlijkheid is en de afdruk van Zijn wezen, Die alle dingen draagt door Zijn krachtig woord, heeft, nadat Hij de reiniging van onze zonden door Zichzelf tot stand had gebracht, Zich gezet aan de rechterhand van de Majesteit in den hoge. Hij is zoveel meer geworden dan de engelen als de Naam die Hij als erfdeel ontvangen heeft, voortreffelijker is dan die van hen. Want tegen wie van de engelen heeft Hij ooit gezegd:

Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U verwekt?

En verder:

Ik zal voor Hem tot een Vader zijn,
 en Hij zal voor Mij tot een Zoon zijn?
 En wanneer Hij vervolgens de Eerstgeborene in de wereld brengt, zegt Hij:

En laten alle engelen van God Hem aanbidden.
 En van de engelen zegt Hij weliswaar:

Die Zijn engelen maakt tot winden
 en Zijn dienaren tot een vuurvlam,
 maar tegen de Zoon zegt Hij:

Uw troon, o God, bestaat in alle eeuwigheid.
 De scepter van Uw koninkrijk is een scepter van het recht.
 Gij hebt gerechtigheid lief en haat ongerechtigheid.
 Daarom heeft Uw God U gezalfd, o God,
 met vreugdeolie, boven Uw metgezellen.

En:

In het begin hebt Gij, Heer, de aarde gegrondvest,
 en de hemelen zijn de werken van Uw handen.
 Die zullen vergaan, maar Gij blijft altijd.
 En ze zullen alle verslijten als een gewaad,
 en als een mantel zult Gij ze oprollen
 en ze zullen verwisseld worden;
 maar Gij zijt Dezelfde
 en Uw jaren zullen niet ophouden.

ook op deze dag:

GEDACHTENIS VAN DE H. THEODORUS

PERICOOP 292

II TIM 2 : 1-10

ijn kind Timotheüs, word sterk in de genade die in Christus Jezus is. En wat gij van mij gehoord hebt onder vele getuigen, vertrouw dat toe aan trouwe mensen die bekwaam zijn om ook anderen te onderwijzen. Lijd verdrukkingen als een goed soldaat van Jezus Christus. Niemand die in het leger dient, wordt verwickeld in de zaken van het levensonderhoud, opdat hij hem kan behagen die hem voor de krijgsdienst aangenomen heeft. En ook als iemand aan een wedstrijd deelneemt, krijgt hij geen krans als hij de spelregels niet in acht heeft genomen. De landbouwer die zware arbeid verricht, moet als eerste in de vruchten delen. Denk na over wat ik zeg, maar laat de Heer u inzicht geven in alle dingen. Houd in gedachten dat Jezus Christus uit de doden

is opgewekt, uit het nageslacht van David, overeenkomstig mijn evangelie. Daarvoor lijd ik verdrukkingen en draag zelfs boeien als een misdadiger. Maar het Woord van God is niet gebonden. Daarom verdraag ik alles ter wille van de uitverkorenen, opdat ook zij redding in Christus Jezus zouden verkrijgen, met eeuwige heerlijkheid.

ALLELUIA TOON 4

PS.91

*De rechtvaardige zal bloeien als een palmboom;
als een ceder van de Libanon zal hij uitgroeien.*

*Zij worden geplant in het Huis des Heren,
en zullen bloeien in de voorhoven van onze God.*

EVANGELIE

*In die tijd gebeurde het, dat Jezus op de sabbat door de korenvelden ging
... zie za in de eerste week van de Grote vasten*

EN VAN DE HEILIGE : Jh 8 : 52 Jh 15 : 17-16:2

*De Heer zei tot Zijn leerlingen: Dit gebied Ik u, dat gij elkaar liefhebt...
zie za in de eerste week van de Grote vasten*

COMMUNIE-VERS

PS.111

*In eeuwige gedachtenis zal de rechtvaardige zijn;
hij zal geen slechte tijding vrezen. Alleluia.*

*Het zij bekend dat we in deze Vasten slechts tweemaal vis eten: n.l. op
25 maart en op Palmzondag.*

*Op zaterdagen en zondagen in de Grote Vasten (behalve Stille
Zaterdag) eten de broeders een gekookte maaltijd, met olie en een
beker wijn.*

*In de refter wordt voorgelezen: de lofrede op de heilige Theodorus,
geschreven door de h. Gregorius van Nyssa.*

